

Акт

лісопатологічного обстеження лісових насаджень Головного центру особового складу Державної прикордонної служби України імені генерал – майора Ігоря Момота (В/Ч 9930), в яких планується проведення заходів поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік

09.09.204р.

с. Оршанець

Нами, начальником відділу матеріального забезпечення ГЦ ПОС ДПСУ імені генерал – майора Ігоря Момота підполковником ОСИКОЮ Володимиром, начальником відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» ДОМАНЧУК Оленою, інженером – лісопатологом I категорії відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» ВОВКОМ Володимиром, майстром лісу ГЦ ПОС ДПСУ імені генерал – майора Ігоря Момота ГАПОНЕНКОМ Сергієм, провели 09 вересня 2024 року лісопатологічне обстеження лісових насаджень ГЦ ПОС ДПСУ імені генерал – майора Ігоря Момота, з метою здійснення проведення заходів з поліпшення санітарного стану **на загальній площі 115,5 га.**

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виїзду	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	У тому числі площа, можлива для експлуатації	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							
						склац	вік, років	новота	боніт	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар	Категорія залишності
	52	3	6,3		6,3	10Сз+Дз	78	0,70	1	24	28	400	2
	52	4	19,4		19,4	9Сз1Дз+Бп	78	0,70	1	26	30	410	2
	52	5	1,6		1,6	9Дз1Сз	78	0,60	2	23	26	240	2
	52	11	2,9		2,9	7Сз3Дз+Бп	78	0,70	1	26	28	370	2
	52	12	13,6		13,6	9Сз1Дз	78	0,70	1	25	30	374	2
	52	21	3,5		3,5	9Сз1Дз	78	0,60	1	25	30	320	2
	62	1	9,5		9,5	8Сз2Дз+Гз	65	0,80	1A	25	28	390	2

	62	2	16,4		16,4	6Сз2Дз1Ос1Бп	78	0,70	1	24	28	330	2
	62	7	17,5		17,5	10Сз	125	0,40	2	28	36	260	2
	63	3	7,0		6,1	8Сз2Дз	78	0,70	1A	28	32	420	2
	63	4	8,0		8,0	10Сз	78	0,70	1	25	28	390	2
	63	6	1,7		1,7	10Сз	80	0,70	1	26	32	400	2
	72	2	1,1		1,1	10Сз	90	0,60	3	19	26	200	2
	72	3	2,8		2,8	10Сз	75	0,60	1A	28	32	420	2
	72	11	5,1		5,1	8Сз(90)2Сз(65)	90	0,6	1	28	32	370	2
Всього:			116,4		115,5								
Всього потрібно вибіркових санітарних рубок на площі, га				115,5									

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Головного центру особового складу Державної прикордонної служби України імені генерал – майора Ігоря Момота (В/Ч 9930), призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану, зокрема, вибіркових санітарних рубок, було проведено лісопатологічне обстеження шляхом візуального обстеження стану дерев, керуючись Санітарними правилами в лісах України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 555.

В результаті обстеження встановлено:

В результаті погіршення комплексу екологічно – кліматичних факторів (висока температура повітря, засуха, відсутність опадів), інтенсивної появи стовбурових шкідників у хвойних насадженнях, призвело до ряду послідовних негативних змін у лісовій екосистемі, викликало повне або часткове порушення біологічної стійкості насаджень.

На ділянках хвойних насаджень і дубових, в складі яких є сосна, представлених для огляду, відмічамо дерева сосни, в більшості, V та VI категорії санітарного стану, які підлягають вибірковій санітарній рубці.

Переважаючими видами стовбурових шкідників, що завдали найбільшої шкоди вище вказаним лісовим насадженням є короїд верхівковий, короїд шестизубчастий та вусачі.

Шкідливість комах і збудників хвороб проявляється у порушенні структури крон, частковій або повній втраті хвої, зменшенні приросту, зменшенні стійкості до дії вітру та інших чинників, погіршенні санітарного стану дерев або їхньої загибелі, впливі на генеративну сферу дерев, а також – на якість лісової продукції, зокрема деревини.

На обстежених соснових та дубових ділянках з наявністю в складі сосни звичайної, відмічено хвойні дерева V - VI категорії санітарного стану, в результаті пошкодження стовбуровими шкідниками, а саме короїдами (верхівковим та шестизубчастим короїдами) та вусачами. В наявності більшість дерев з червоною глицею, з локальним та повністю відшаруванням кори.

В кварталі 72 виділі 3 будуть відібрані в невеликій кількості дерева сосни тільки VI категорії санітарного стану, без глици, з локально відшарованою корою, пошкоджені стовбуровими шкідниками.

Вся пошкоджена стовбуровими шкідниками частина хвойних дерев уражена заболонною синьою гниллю дереворуйнівних грибів, які розвиваються в ходах комах у заболонній частині стовбурів. Посиніння деревини хвойних дерев пов'язане з патогенним грибком офіостомої.

На змішаних ділянках з головною породою дуб звичайний будуть відбиратися в ВСР, крім наявної сосни, листяні породи – дуб звичайний, в невеликій кількості береза та осика.

Дерева листяних порід, які будуть поодиноко відібрані у вибіркову санітарну рубку, V - VI категорії санітарного стану, із всохлим та відсутнім листям, з локально та повністю відшарованою корою, пошкоджені стовбуровими шкідниками (заболонниками (короїди), вусачами та златками).

Пошкоджені насадження є небезпечними об'єктами розповсюдження осередків вторинних шкідників та хвороб лісу в суміжних насадженнях. Важливим є оперативне вилучення свіжозаселених короїдами хвойних дерев з насаджень для зменшення чисельності шкідливих комах.

Таким чином, в обстежених насадженнях Головного центру особового складу Державної прикордонної служби України імені генерал – майора Ігоря Момота (В/Ч 9930), будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку дерева, пошкоджені стовбуровими шкідниками:

- дерева хвойних порід V – VI категорії санітарного стану, пошкоджені комплексом стовбурових шкідників: короїдами (верхівковим та шестизубчастим,), вусачами (рагієм ребристим, кореневим коротковусим);
- дерева листяних (дуб, граб, береза, осика) порід V – VI категорії санітарного стану, пошкоджені комплексом стовбурових шкідників: короїдами (заболонниками), вусачами (малим дубовим).

Характер всихання насаджень поодинокий та груповий. Тип всихання – різкий та поступовий.

При проведенні вибіркових санітарних рубок залишати дерева, які виконують важливі біоценотичні функції та, щоб зменшення повноти насаджень не було нижче встановленого показника повноти.

Висновок:

1. В насадженнях, пошкоджених стовбуровими шкідниками та вражених хворобами лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження у прилеглих насадженнях стовбурових шкідників, хвороб лісу, провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів із застосуванням найефективніших методів та технологій, враховуючи стан насаджень, особливості розвитку шкідників.
2. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибірково санітарної рубки на загальній площі 115,5 га.**
3. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів здійснювати з дотриманням вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року.

Акт складений в 3 примірниках.

Фотозвіт додається.

Начальник відділу матеріального забезпечення

ГЦ ПОС ДПСУ імені генерал – майора Ігоря Момота

п/п-к Володимир ОСИКА

Начальник відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист»

Олена ДОМАНЧУК

Інженер – лісопатолог I категорії відділу нагляду та прогнозу

ДСЛП «Херсонлісозахист»

Володимир ВОВК

Майстер лісу ГЦ ПОС ДПСУ

імені генерал – майора Ігоря Момота

Сергій ГАПОНЕНКО